

till hvarderas folkmängd. Hvad kommunerna sålunda tillfaller, användes till de fattigas underhållande inom staden eller socknen.

Uti den stad, som icke deltagar i landsting, tillfaller hela afgiften staden.

När enligt § 23 rättighet meddelas till bränvinsutskänkning på passagerarefartyg, skola därför belöpande utskänkingsafgifter räknas till den stad eller det län, hvarest rederiet har sitt hufvudsäte.

Om remiss härå till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1868.

Pehr Pehrsson
från Gefleborgs län

N:o 244.

Af Herr Johan Olsson från Calmar län: Om ändring af 2 § 1 mom. af Kongl. Förordningen den 13 Juli 1853 angående fattigvården i Riket.

Ibland de många klagomål, som på sednare tiderna rättvisligen höras inom samhället och som torde påkalla Riksdagens behjertande och uppmärksamhet, intages oundersägligen ett af de första rummen af dem, hvilka högljudt upphävas öfver de alltmer ökade kommunala utskylderna och bland dessa ingå i väsendtlig mån de tillväxande utgifterna för fattigvården. Att vilja försöka helt och hållet afhjelpa detta onda står lika litet i min som för närvarande någon annans förmåga, och jag har långt ifrån för afsigt att vilja föreslå någonting sådant. Men mycket kan dock hjälpas och förbättras genom en enkel förändring, och det är just på en sådan jag vill fästa uppmärksamheten.

Att fattigvården, sådan den nu är organiserad, skall icke allenast kräva alltmer ökade utskylder och slutligen alldeles växa oss öfver hufvudet motser fosterlandsvännen med allvarligt bekymmer. Så länge hela kommunens befolkning är skyldig att proportionerligt lika bidra till en gemensam fattigvård, skall följ-

den alltid blifva en år efter år ökad fattigvårdsafgift. För huru detta tillgår vill jag i korthet redogöra. Possessionaten, hemmansegaren, arrendatorn, brukaren och hvad de allt heta täfla alla, enhvar i sin stad, att erhålla tjenare till ytterst låga aflöningar, utan afseende på om tjenaren är utfattig och bekajad med en skara nakna och hungrande barn. För den direkta vinsten af några riksdaler per år tänker han icke på den indirekta förlust, han tillskyndar icke allenast sig sjelf utan hela kommunen och samhället. Följden blir naturligtvis den, att tjenaren, som på detta sätt är oförmögen att försörja sig och sin talrika familj, försöker sig att gå för daglön, och när detta ofta misslyckas, måste han anlita fattigvården.

Enahanda och nästan ännu värre blir förhållandet, när tjenaren med döden afgår, då kommunen måste draga försorg om familjen. Derjemte uppstå i dylika fall ofta de mest tidsödande och kostsamma rättegångar, som vanligen ej sluta förr än de genomgått högsta instansen. Så är åtminstone fallet i den ort, för hvilken jag är utsedd till folkombud, och jag tror att förhållandet är enahanda öfver hela fäderneslandet.

Vore deremot fattigvården fördelad på kretsar eller rotar inom kommunen, är det min öfvertygelse att det onda skulle betydligt förbättras. Ty när hvarje krets vore ålagd att ansvara för försörjandet af dithörande fattighjon, skulle dels arbetsgifvaren tvingas att gifva sina tjenare en tillräcklig aflöning, så att de kunde åtnjuta en anständig bergning, dels skulle de tillhålla sina arbetares barn passande sysselsättning, hvarigenom förekommes det genom ett sysslolöst lif befordrade onda, som likt en kräfte fräter på kommunen och uppammar brottet — jag menar bettlandet.

Enligt min öfvertygelse skulle således, i fall det ovilkorligen stadgades att kommunen för fattigvården fördelades i rotar, arbetsgifvaren besparas många utgifter som nu drabba honom.

Jag vågar därför föreslå, att 2 § 1 mom. Fattigvårdsförordningen af den 13 Juli 1853 må erhålla följande lydelse:

Hvart och ett fattigvårdssamhälle skall bestå af kretsar eller rotar inom kommunen, med åliggande för en hvar af dessa att försörja dithörande fattighjon; dock så att bettlandet icke tillåtes. Vilja samtliga vid kommunalstämma i beslutet deltagande medlemmar indela fattigvården gemensamt på hela kommunen, må ock sådant medgifvas; och gälle detta beslut hvarje gång för fem år, efter hvilkas förlopp frågan ånyo skall till öfverläggning förekomma.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 25 Januari 1868.

Johan Olsson